

COUPRY

Landelijk Meldpunt Zorg
Postbus 2115
3500 GC UTRECHT

mr. dr. J.J.M. Sluijs
advocaat
06 55685544
sluijs@coupry.nl

cc per e-mail: [ ]

Datum: 9 juli 2020
Onderwerp: Klacht over zorgaanbieders

Ons kenmerk: 15.576
Uw kenmerk:

Geachte heer, mevrouw,

Stichting SOVIDZ (Stop Onnodige Vrijheidsbeperking In De Zorg, hierna: **SOVIDZ**), statutair gevestigd in Amsterdam, heeft zich tot mij gewend om haar belangen te behartigen en uit dien hoofde de navolgende meldingen/klachten over zorgaanbieders te doen.¹

Samenvattend, hebben de meldingen betrekking op niet-noodzakelijke en disproportionele covid19-maatregelen van zorgaanbieders ten aanzien van bezoeken en bewegingsvrijheid voor hun cliënten. Hierdoor verlenen de desbetreffende zorgaanbieders in onvoldoende mate cliënt- en persoonsgerichte zorg (hierna: **persoonsgerichte zorg**), leveren zij geen maatwerk van zorg, en handelen zij derhalve in strijd met de normen zoals vastgelegd in artikel 2 Wkkgz, artikelen 3.1.1 en 8.1.1 Wlz, artikel 6.1.1 Besluit langdurige zorg en het 'Toetsingskader voor zorgaanbieders waar mensen wonen die langdurige zorg nodig hebben (2018)'.

SOVIDZ krijgt dagelijks klachten over bezoeken van instellingen en over maatregelen van instellingen die de bewegingsvrijheid van hun bewoners ernstig beperken.

---

¹ SOVIDZ heeft ten doel het algemeen belang te dienen door ernaar te streven dat zorgorganisaties die langdurig verblijf aanbieden, ten tijde van een pandemie, persoonsgerichte zorg blijven aanbieden en ten behoeve van hun cliënten en bewoners slechts vrijheidsbeperkende maatregelen opleggen indien die noodzakelijk en proportioneel zijn. De stichting behartigt daarbij de belangen van eenieder die op grond van mensenrechten recht heeft op privéleven, familie- en gezinsleven, woning en de corresponderende rechten op informatie en toegang tot informatie, en van mensen die professioneel of anderszins betrokken zijn bij wonen en zorgen.

Het beeld is erg divers terwijl eenduidige richtlijnen met betrekking tot maatwerk gewenst zijn. SOVIDZ verzoekt om die reden aan de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (hierna: **IGJ**) om de instellingen die het betreft, dringend aan te sporen hun covid19-maatregelen binnen de grenzen van goede zorgverlening te versoepelen.

SOVIDZ heeft de klachten over de betrokken zorgaanbieders in een Excel-bestand opgenomen (**Bijlage 1**) en bespreekt deze hieronder aan de hand daarvan. De betrokken bezoekerregelingen van de instellingen worden hierbij als **Bijlage 2** overgelegd.² De betrokken instellingen zijn ermee bekend dat hun bezoekerregeling té beperkend wordt ervaren.

In kolom D van het Excel-bestand is aangegeven of de instelling een beleid voert dat bij één covid19-besmetting de instelling volledig wordt gesloten voor bezoek. Een dergelijk beleid is per definitie in strijd met het aanbieden van maatwerk van zorg noch conform de 'Handreiking voor bezoekbeleid verpleeghuizen in coronatijd' (hierna: **Handreiking**).³ SOVIDZ verzoekt de IGJ de desbetreffende zorgaanbieders hierop aan te spreken en hen dringend te verzoeken dit beleid onmiddellijk te staken en gestaakt te houden, wat ook in lijn is met de oproep van de minister van VWS in de media van 2, 3 en 6 juli 2020.⁴

In kolom E is aangegeven of de instelling een reservering van bezoekers vereist. SOVIDZ is van oordeel dat een dergelijk vereiste onder omstandigheden tot onnodige beperkingen leidt. Een reservering zou voor een instelling wellicht nuttig kunnen zijn om een inschatting te maken of zij de RIVM-richtlijnen adequaat kan naleven. Een dergelijk vereiste dient echter niet beperkt te blijven tot de 'eerste contactpersoon'. Eenieder die een bewoner zou willen bezoeken, dient een reservering voor zichzelf te kunnen doen. Op deze wijze kunnen familieperikelen niet tot beperking van bezoek voor een bewoner leiden. Indien met een reserveringseis wordt beoogd contactonderzoek mogelijk te maken, zou een eenvoudig systeem van inschrijving ter plekke overigens al volstaan. SOVIDZ verzoekt de IGJ de desbetreffende zorgaanbieders hierop aan te spreken en hen dringend te verzoeken dit vereiste uit te leggen conform het voorgaande.

In kolom F is aangegeven in hoeverre een instelling bezoek beperkt in tijdsperiodes en in totaal aantal bezoekers per instelling. Het beperken in tijdsperiodes kan proportioneel zijn,

---

² De bezoekerregeling van Atlant is via haar website te raadplegen, zie kolom N van het Excel-bestand.

³ De Handreiking is opgesteld door de veldpartijen, t.w.: ActiZ, Alzheimer Nederland, LOC, NIP, Verenso, V&VN en Zorgthuis.nl.

⁴ Zie duidelijk en persoonlijke verwoord: <https://twitter.com/hugodejonge/status/1280072111948775424>.

maar beperkingen tot eens per week, of op enkele dagen per week acht SOVIDZ niet proportioneel. Indien een instelling een maximum totaal aantal bezoekers per instelling hanteert, dient zij dit in de bezoeksregeling duidelijk te maken en de proportionaliteit van de maatregel te motiveren. SOVIDZ verzoekt de IGJ de desbetreffende zorgaanbieders op deze beperkingen aan te spreken en hen dringend te verzoeken deze vereisten aan te passen indachtig het voorgaande.

In kolom G is aangegeven in hoeverre instellingen beperkingen opleggen aan het totaal aantal en soort bezoekers voor een bewoner. De beperkingen gaan in vrijwel alle gevallen verder dan de geldende RIVM-richtlijnen met betrekking tot de '1,5 meter-regel' en 'huishoudens'. Enkele instellingen vereisen een beperkt aantal 'vaste' bezoekers waardoor zij per definitie geen maatwerk van zorg aanbieden. SOVIDZ verzoekt de IGJ de zorgaanbieders op het voorgaande aan te spreken en hen dringend te verzoeken de RIVM-richtlijnen te volgen en niet als vereiste op te nemen dat alleen een beperkt aantal 'vaste' bezoekers in de instelling welkom is.

In kolom H is de maximale tijdsduur van het bezoek aangegeven. Dat varieert van eenmaal 45 minuten per week tot tweemaal 1 à 1,5 uur per week, en van 1 tot 1,5 uur per dag. Dergelijke beperkingen acht SOVIDZ niet proportioneel. Naar het oordeel van SOVIDZ kunnen en moeten de instellingen de bezoekduur hanteren die voor covid19 gold. SOVIDZ verzoekt de IGJ de desbetreffende zorgaanbieders op de beperkingen aan te spreken en hen dringend te verzoeken de bezoekduur te hanteren die zij voor covid19 hanteerde.

In kolom I is aangegeven of een instelling een verplichte plek voor het ontvangen van bezoek vereist. SOVIDZ is van oordeel dat een bewoner zijn/haar bezoek op zowel de kamer (of een plek die privacy biedt) moet kunnen ontvangen, als in een restaurant (met inachtneming van de RIVM-richtlijnen) of in de tuin (of buiten de instelling, zie hierover kolom K en L). SOVIDZ verzoekt de IGJ de desbetreffende zorgaanbieders hierop aan te spreken en hen dringend te verzoeken geen verplichte plek voor het ontvangen van bezoek te hanteren.

Kolom J laat een variëteit zien aan voorwaarden die worden gesteld aan bezoekers, die zonder duidelijke motivering van de instelling verder gaan dan de geldende RIVM-richtlijnen. SOVIDZ verzoekt de IGJ de desbetreffende zorgaanbieders hierop aan te spreken en hen dringend te verzoeken slechts beperkingen aan bezoekers op te leggen die in overeenstemming zijn met de RIVM-richtlijnen.

COUPRY

De kolommen K en L laten zien dat instellingen diverse bewegingsvrijheden opleggen aan bewoners. Ook deze beperkingen gaan, zonder duidelijke motivering van de instelling, verder dan de geldende RIVM-richtlijnen. In dit verband is ook relevant dat er vanuit mag worden gegaan dat 'wilsbekwaam ter zake'-cliënten de RIVM-richtlijnen zonder meer kunnen naleven. SOVIDZ verzoekt de IGJ de desbetreffende zorgaanbieders op het voorgaande aan te spreken en hen dringend te verzoeken slechts beperkingen met betrekking tot de bewegingsvrijheid van bewoners op te leggen die in overeenstemming zijn met de RIVM-richtlijnen.

Kolom M betreft 'quarantainemaatregelen' bij verdenking op, of daadwerkelijke besmetting. Indien een instelling quarantainemaatregelen hanteert, dient zij hierover duidelijke berichtgeving te verstrekken. Naar het oordeel van SOVIDZ dient elke instelling daarbij de Handreiking te volgen en te motiveren indien zij daarvan afwijkt. Ook dienen instellingen actief gebruik te maken van de testmogelijkheden. SOVIDZ verzoekt de IGJ de zorgaanbieders hierop aan te spreken en hen dringend te verzoeken aldus te handelen.

Tot besluit verzoekt SOVIDZ u haar (via ondergetekende) **uiterlijk maandag 13 juli 2020 om 12.00 uur** te informeren welke actie(s) de IGJ op bovenstaande verzoeken heeft genomen. Deze termijn is mogelijk korter dan voor de IGJ gebruikelijk is om op klachten te reageren. Echter, de negatieve effecten van onvoldoende persoonsgerichte zorg, nopen tot snelle en effectieve interventie van de IGJ. En gelet op de kennis die thans over covid19 aanwezig is, kunnen bovenstaande beperkingen ook worden weggenomen, zonder dat dit ten koste gaat van de veiligheid van personeel en bewoners van de instellingen.

Vriendelijke groet,

w.g. Jan-Koen Sluijs
advocaat